

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2024. február

HÍREK

Felmérjük a barlangban telelő denevérállományokat

Hazánk legfajgazdagabb emlős rendje a denevéreké. Bár általában mindenki a barlangokkal hozza kapcsolatba őket, számos egyéb élőhelyen is előfordulnak, legyen az templom padlása, panelház, erdő, vagy akár egy pince vagy egyéb mesterséges üreg.

Télen azonban sok faj valóban a Mecsek és a Villányi-hegység mészkövének üregeiben húzza meg magát és vészeli át a hideg időt. Az üregek, barlangok nagyjából egyenletes, 10-12 Celsius fok körüli klímája ideális körülményeket biztosít a téli álmhoz.

A hibernációra azért is van szükség, mert ilyenkor a denevérek táplálékát jelentő repülő rovarok eltűnnek, így az állatok táplálék híján hamar elpusztulnának. A téli álm alatt az anyagcseréjük lelassul, testhőmérsékletük a környező barlanghoz hasonló hőmérsékletűre hűl, szívük is csak párszor dobban percenként. Ebből az állapotból csak viszonylag hosszú idő alatt tudnak ismét aktívak lenni, így a nehezen járható, rejtett barlangok biztos menedékhelyet nyújtanak a sebezhető állatoknak.

Mivel Magyarországon minden denevérfaj védett, ezért a természetvédelmi szakembereknek fontos tudniuk, hogy melyek azok a barlangok, ahol nagyobb számban található hibernált denevérek, illetve az állományok nagyságát is szeretnék nyomon követni. Ezért az elmúlt hetekben barlangász és denevérkutató szakemberek több földalatti üreget is bejártak: olyanokat, ahol már ismert volt telelőkolónia és olyat is, ahol csak sejteni lehetett az állatok jelenlétét. Az eredmények vegyesek: volt, ahol több mint 250 telelő denevért is sikerült összeszámolni, volt, ahol viszont egy állattal sem talákoztunk. Gyakoribb, barlangban telelő fajok voltak a kis és nagy patkósdenevér, közönséges denevér, nagyfülű denevér, vízi denevér. Szerencsére szándékos zavarásnak, károkozásnak nem találtuk nyomát, valószínűleg természetes okok rejtőzhetnek az „üres” barlangok mögött, ezért a hosszú távú nyomon követés, monitoring igen nagy jelentőséggel bír.

A hibernáció állapotában az állatok nagyon sérülékenyek. Ha zavarás hatására többször aktivizálódnak, akkor ehhez annyi energiát is felemészthetnek, hogy tavasszal már nem lesz erejük ismét szárnyra kelni és elpusztulnak. Ezért a téli időszakban a denevér-telelőhelyként is ismert barlangok látogatása korlátozott, ilyenkor a barlangkutatás is szünetel ezekben a barlangokban. A hibernáció hossza és mélysége fajtól is függ, általában nem az egész telet töltik mozdulatlanul, a barlangban például a hőmérséklet változását követve ők is helyet változtathatnak.

Vannak olyan fajok – ilyen például a fehérszegélyű törpedenevér –, amelyeknek a téli álmhoz nem kell feltétlenül barlang, megteszi egy épület zavartalanabb, hidegebb része is. Ha a tél folyamán ilyen hibernált állapotban lévő állattal találkozunk, akkor a legjobb, amit tehetünk vele, ha nem zavarjuk meg, hanem a körülmények változatlanul hagyásával biztosítjuk a téli nyugalomát. Ha ezt nem tudjuk megtenni, például egy épület felújítása során bukkanunk telelő egyedekre, akkor értesítsük az illetékes nemzeti park igazgatóságot, ahol a természetvédelmi szakemberek biztonságba tudják helyezni a denevéreket.

(Szöveg és fotó: Parrag Tibor osztályvezető)

Ritka cikta bárányok a tolnai állattartó telepen

Régi juhajtánk – a cikta – hazánk területén alakult ki. Jellegét egyrészt az itteni éghajlat, valamint a föld és a rajta élő emberek alakították ki. Őse eredetileg délnémet juhajtája volt, a XVIII. században több hullámban került be az országba, elsősorban Tolnában és Baranyában élő sváb portákba, ezért tolna-baranyai sváb juhnak is nevezték.

A cikta kistestű, erős és szikár, meglehetősen igénytelen fajta, jól bírja az időjárás viszontagságait, télen sem kényezteték el. Vérmérséklete élénk, figyelmes juh. A lábai vékonyak, kecsesek, a testmérethez arányosak, csak a kosok csigásan szarvaltak, de napjainkban egy részük már szarv nélküli suta. A cikta gyapjúja hosszúfűrtű, durva, de a hazai juhoknál finomabb szerkezetű, ezért a háziipar kedvelt alapanyaga volt. Gyapjából, például vastag zokni (fuszekli), kesztyű, valamint a sváb kézművesek jellegzetes papucs, a pacsker készült.

A nagyüzemi nemesített juhajták, elsősorban a merinói fajta elterjedésével a XX. század közepére a cikta szinte teljesen eltűnt, a világ egyik legritkább őshonos juhajtája lett. Tolnai kisgazdáknak köszönhetően néhány apró állománya eredeti formában fennmaradt. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a nagydorogi Szenes-legelő állattartó telepén 2004 óta a fajta sikeres megmentésébe kezdett. A ciktnak ma már gazdasági haszna nincs, tartásának elsődleges célja a fajta eredeti ősi állapotában, küllemében és tulajdonságában történő megőrzése. Állománya a tolnai homokgyepek természetvédelmi kezelésében is részt vesz.

(Szöveg és fotó: Kováts László természetvédelmi őr)

Szürkemarha borjak és bárányok a drávaszentesi állattartó telepen

Ahogy a korábbi években már megszokhattuk, idén is születtek szürkemarha borjak a drávaszentesi állattartó telepen. A szilaj marhának is nevezett magyar szürke impozáns küllemével nemességet, erőt és szívósságot sugároz. Valódi hungarikum. A fajta jellegzetessége a hosszú szarv. A tehének általában ezüstszürkék, a bika daruszínű és „kormos”, a borjak pirók színűek, 6-8 hónapos korukra válnak szürkévé. Az ivartalanított bikák – tinók, illetve ökrök – könnyen kezelhetők, ezért ezeket igavonásra használták. Az igénytelen és a kimondottan ridegtartást igénylő szürke marhákat évszázadokon keresztül lábon hajtották a nagy európai állatvásárookra. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szürkemarha gulyája a látványosság mellett fontos szerepet tölt be a Drávaszentesi rét természetvédelmi kezelésében. Legelésükkel hozzájárulnak a természetközeli gyepek, és az ott található életközösségek fenntartásához.

Az év elején a szürkemarha borjak mellett a racka bárányok ellése is megkezdődött. Mire eljön a tavasz, remélhetőleg közel 150 bárány várja majd a kihajtást a Barcsi borókásba, ahol – anyjukkal együtt – segítik fenntartani a borókás legelő tájképét; megakadályozva a nemkívánatos növények elterjedését.

Az állatbemutató május 1-től várja az érdeklődőket, ahol a borjakon kívül szamarakkal, kecskékkal és rackajuhokkal ismerkedhetnek meg az ide látogatók.

(Szöveg és fotók: Schulcz Andrea ökoturisztikai referens)

Videón is megtekinthetők a Mohács500 konferencia előadásai

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2018 óta szervezi meg a Mohács500 konferenciát. A rendezvényen történészek, antropológusok, régészek, néprajzosok, egyházi kutatók mutatják be a mohácsi csatával, annak előzményeivel és következményeivel foglalkozó kutatásaik legfrissebb eredményeit. A 2023. december 7-én megtartott konferencián elhangzott előadások már a YouTube-on is megtekinthetők. A videók elérhetőségei:

https://ddnp.hu/igazgatosag/hirek/videon_is_megtekinthetoek_a_mohacs500_konferencia_eloadasai

Magas rangú szakmai elismeréseket kaptak munkatársaink

Chernel István Emlékérmek

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület fennállásának 50. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott. A rendezvény alkalmat adott az öt évtized alatt elért eredmények áttekintésére, a jövőbeli kihívások megbeszélésére, valamint kitüntetések átadására. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai közül ketten Chernel István Emlékérmeket kaptak az eseményen.

Horváth Zoltán, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának tagja, tájegységvezető, 1984 óta MME-tag. Az 1980-as években csatlakozott a somogyi madarászokhoz és aktív tagjává vált a rétisasvédelmi munkacsoportnak, melynek 1997-től egy évtizeden keresztül vezetője is volt. Aktívan részt vett a Somogyban zajló madárvédelmi programban és a halastóvédelmi programban is. Hosszú időn keresztül a ragadozómadár-védelmi szakosztály vezetőségének tagja volt. Civil természetvédőként szerzett tapasztalatait hosszú ideje már állami szolgálatban kamatoztatja, de továbbra is aktív tagja maradt az egyesületnek.

Kováts László, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának tagja, 1984 óta MME-tag. Széleskörű természet- és madárvédelmi tevékenységét MME tagként és hivatalos természetvédőként is végezte. Az MME-ben elsősorban a madárgyűrés terén itthon és külföldön is meghatározó szerepet vállalt. A fenékpusztai és az ócsai madárgyűrűző állomások munkájában évekig részt vett, közben pedig több mongóliai madártani kutató és madárgyűrűző expedíciót is szervezett. A 90-es évek vége óta elsősorban Tolna megyében fejti ki széleskörű madár- és természetvédelmi tevékenységét, a helyi védett területek és értékek felmérésétől, a ragadozómadár-védelmen keresztül, az élőhelyrekonstrukciós programokig. Jelentős szerepet vállalt a helyi ismeretterjesztési és környezeti nevelési programokban is.

Palkó Sándor-díj

2024. február 10-11-én zajlott a Madárszámlálók és Madárgyűrűzők VIII. Országos Találkozója. A Gyűrűzőtalálkozót 2002 óta évente szervezi meg a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület. Ez egyben az MME Madárgyűrűző és Vonuláskutató Szakosztály éves közgyűlése. Az eseményen a hagyományoknak megfelelően a szakmai előadásokon túl díjak átadásra is sor került. Az eseményen Palkó Sándor-díjat kapott a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őre.

Gregorits János 1983 óta madárgyűrűző. Két madárgyűrűző állomáshoz is kötődik, rendszeresen jár Sumonyba és Dávodra. A százézeredik madárgyűrűzési adatot 2020-ban érte el.

(Szöveg és képek forrása: MME)

Nutria a Dráva mentén

A faj Dél-Amerikából származik, korábban hazánkban is tenyésztették, értékes prémje miatt. Európa több országában – a tenyészetek megszűnésével – az állatokat szabadon engedték és mára állandó állományai alakultak ki.

Korábbi híradásokban több nemzeti park igazgatóság is jelezte, hogy egyre több észlelési adata van a nutria hazai előfordulásáról. Legutóbb a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság közölt információkat a faj Zala vármegye területén történő térhódításáról, a Kerka-patak és a Mura mentén. Mivel közvetlenül határosak ezen területek a Duna-Dráva Nemzeti Park területeivel, várható volt a faj megjelenése nálunk is. Sajnos ez meg is történt, a faj pillanatok alatt komoly mennyiségben jelent meg területeinken.

Az első egyed 2023. év végén került megfigyelésre, bizonyító adata egy róka-csapdából került elő, amint az a fotón is látható. Aztán a 2024. év első napjaiban megfigyelésre került a Komlósi-, Babócsai-, és Barcsi-Rinyán, a Györgyösi-patakon, a Dombó-csatorna mentén. Ezek a területek korábban nem figyelték meg a fajt, most pedig van olyan patak, melynek 5 kilométeres szakaszán, különböző helyeken hét példány került elő. Így várható, hogy a Belső-somogyi patakok mentén újabb élőhelyeket is meghódít.

Éjszaka aktív, de ilyenkor télen, napközben is bármikor megfigyelhető, amint a vizek közelében táplálkozik. Főként a töltéseken, azok oldalában és vetéseken figyeltük meg egyedeit. Viselkedésére jellemző, hogy rendkívül bizalmas. Nehéz előre megjósolni a faj további terjeszkedésének ütemét, de az eddigiek alapján rendkívül gyorsnak tűnik. Idegenhonos inváziós fajról lévén szó, állományainak visszaszorítása szükségszerű lesz. Erre vonatkozóan az EU és a hazai szabályozások is utalásokat tesznek.

(Szöveg és fotó: Horváth Zoltán tájegységvezető)

FELHÍVÁS

Nagy folyóink madarai – rajzpályázat

Óvodások és általános iskolás tanulók figyelmébe ajánljuk rajzpályázatunkat, melynek középpontjában az UNESCO Bioszféra rezervátum részét képező három nagy folyóink, a Duna, a Dráva és a Mura áll. A Bioszféra rezervátumról szól a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság egész napos családi rendezvénye is, melyet a Föld Napja dátumához igazodva, 2024. április 20-án tart Pécsen, a Tettyén, szakmai szervezetek együttműködésével – itt lesz a rajzpályázat eredményhirdetése és a díjátadója!

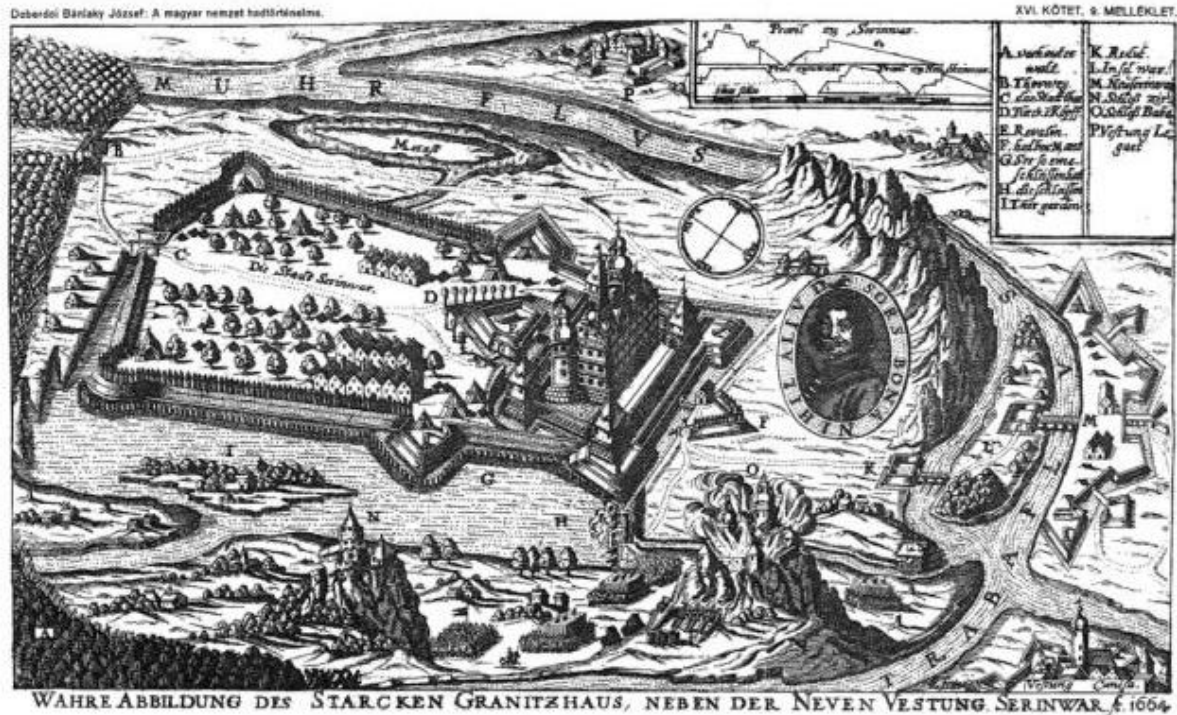
Maximum A3-as méretű alkotásokat várunk, a művek elkészítésének technikája szabadon választható. A beadás határideje 2024. április 8. (hétfő) 16.00, a műveket személyesen, postán, vagy szkennelés után e-mailben is be lehet küldeni. A díjazás három korcsoportban történik: óvodás, 1-4. osztályos, 5-8. osztályos.

A részletes pályázati felhívás elérhető honlapunkon: <https://ddnp.hu>

TÖRTÉNELEM ÉS TERMÉSZET

360 éve történt Zrínyi Miklós téli hadjárata

A Duna-Dráva Nemzeti Park területén, Órtilos határában található Zrínyi-Újvár, mely 2022 óta történelmi emlékhely. A csodálatos természeti környezetben található egykori erődítésre már csak a sztélé, a várkút, és a tájékoztatóablak emlékeztetnek.

1664. január-februárjában fontos történelmi esemény kiindulópontja volt Zrínyi-Újvár. Zrínyi Miklós téli hadjárata során 240 km-t hatolt be seregével török területre. Ez az 1663-64. évi török háború legfontosabb hadművelete, mely a keresztény erők legfőbb sikere is egyben. Zrínyi Miklós mintegy 15 ezer fős magyar és horvát csapatokból álló serege egyesült a von Hohenlohe vezette több mint hétezer főnyi német sereggel, továbbá 3000 osztrákkal. Zrínyi-Újvárról kiindulva a Dráva mentén betörték a magyar hódoltság déli területére. A hadjárat különlegessége, hogy a tél legkeményebb szakának számító hónapban bonyolították le, amikor az oszmán-török erők kizárólag csak a várakban állomásoztak, nyílt terepen nem. Elfoglalták Berzence, Babócsa és Barcs várát, ezután a keresztény hadak elérték Szigetvárt, de a vár ostromával nem foglalkoztak Zrínyiék. Alig egy hét alatt a keresztény hadak már mélyen Baranya területén jártak. Január 28-én Pécszet vette körbe Zrínyi és von Hohenlohe csapataival. Két nappal később Zrínyi Eszterházy Pállal, a későbbi nádorral, a kb. 5000 fős horvát és magyar lovassággal elindult tovább a Dráva vonalán. Zrínyi Eszékig hatolt, ahol a törökök által épített 8 km hosszú tölgyfahíd állt, amit hosszabb előkészítés után a keresztény seregek felgyújtottak. A háborúk idején ezen keresztül szállították az utánpótlást és ez kötötte össze a horvát hódoltságot a magyarral, ezért rendkívül nagy volt a stratégiai fontossága, amit legjobban Zrínyi mért föl. A híd pusztulása súlyos csapás volt a törökre nézve. Az eszéki híd pusztulásával a széles Dráva folyó elszakította egymástól a török kézben levő magyar és horvát területeket. A várak visszafoglalásával elvágták az összeköttetést a kanizsai várral, aminek visszafoglalásához kedvező alkalom jött el. Még ebben az évben a szentgotthárdi csatában Montecuccoli osztrák, német, rajnai és francia csapatok élén szintén legyőzte az oszmán seregeket. Az év hadi sikerei elhozták Zrínyinek a nemzetközi elismerést, és lehetőséget biztosítottak a Dél-Dunántúl teljes felszabadítására. A győzelem ellenére a bécsi udvar nem élt a lehetőséggel, és megkötötte a szégyenletes vasvári békét.

(Szöveg: Varga Zsolt őrszolgálat vezető;
kép: Zrínyiújvár látképe egy 1664-ben készült német metszeten – forrás:Wikipédia)

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

120 éve történt

A Bajorországból Magyarországra áttelepült vízimolnár, Kühnel Márton 1904-ben megalapította a Magyar Királyi Madártani Intézet felügyelete alatt álló, hazánk első, gépi erőre berendezkedett fészekodúgyárát.

Hermán Ottó és Csörgény Titusz útmutatásai alapján gyártott odúi és madáretetői hamarosan ismertté váltak, s az 1907. évi pécsi országos kiállításon a legmagasabb kitüntetést, a díszoklevelet nyerték el. Az 1908. évi eperjesi gyümölcs- és kertészeti kiállításon az odúk állami bronzérmét, madárkaláscai pedig elismerő oklevelet kaptak.

A néhány munkással dolgozó kicsiny üzem hamarosan széles piacra talált, sőt exporthoz is termelni kezdett. A madártani központ biztatására Kühnel Márton a milánói, majd a barcelonai világkiállításokon odúinak, etetőinek széles skáláját vonultatta fel, s a siker nem maradt el. Mindkét helyről aranyéremmel térhetett haza. A hazai természetfilmgyártás is felfigyelt Kühnel eredeti tevékenységére, s a Magyar Filmiroda Kárászon filmet forgatott a madarak életéről és védelméről. A filmiroda és Kühnel között azonban pénzügyi nézeteltérések támadtak, ugyanis a filmesek 5000 pengőt kértek a lelkes madárbaráttól, hogy a forgalmazást elindíthassák. Kühnel a kérést megtagadta, s a film egyik tekercsét régi sikereinek színterére, Olaszországba küldte. A bemutatást méltó közönség- és sajtóvisszhangok követték, de a hazai bemutatás körül mélyszéles csend honolt. Ekkor Kühnel az öt méltató olasz lapokból egy-egy példányt elküldött az akkori vallás- és közoktatási miniszternek. Alig telt el egy hét, s film már pergett Budapest, majd a vidék mozijaiban. A világégés éveiben az odúk nemigen találtak vevőkre. Csak 1947-ben indult meg ismét a gyártás, de a háború előttinél jóval kisebb tételben. A legnagyobb vásárló ekkor a Madártani Intézet lett, bár a pénzügyi források itt is igen szűkösek voltak. Az államosítás után a Kühnel-családot minden vagyonától megfosztották, s nyomorúságos körülmények között tengették életüket a faluban. Az új tulajdonos, az erdőgazdaság karászi erdészete még rövid ideig folytatta az etetők és odúk gyártását, de végül minden a feledésbe merült. Kühnel Márton 1961. március 23-án hunyt el csendben, falujában.

Forrás: Fazekas Imre: Kühnel Márton, AQUILA 1992. VOL.: 99 (205-207).

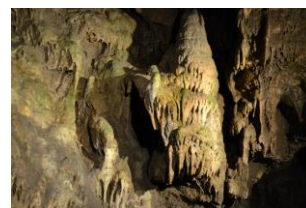
Illusztráció: Kühnel Márton korabeli hirdetése

Sorozatszerkesztő: Varga Zsolt, őrszolgálat vezető

KÖRNYEZETI NEVELÉS – ÖKOTURIZMUS

Március a barlangok hónapja

A 2024 márciusában megrendezésre kerülő Barlangok Hónapja kampány célja hazánk különleges barlangjainak bemutatása, népszerűsítése. A hónap folyamán a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Janus Pannonius Múzeum rendhagyó programokkal várja a látogatókat Abaligeten és Pécsen egyaránt. A kampány részeként március 1-10. között az Abaligeti-barlang és a Denevérmúzeum 20% kedvezménnyel látogatható. A hónap eseményeiről *Márciusi programajánló* cikkünkben adunk tájékoztatást.

Tanulás a természetben

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság az óvodás korosztálytól egészen az egyetemistákig kiemelt figyelmet fordít a természetvédelmi szemlélet kialakítására. Környezeti nevelési foglalkozásaink tág határok között nyújtanak új és hasznos információkat az érdeklődő gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt.

A közelmúltban Természetiskola minősítést elnyert pécsi **Tettye Oktatási Központ** programjai a természet csodáit mutatják be minden korosztály számára. A modern oktatóterem, az érdekes és egyben játékos szemléletformáló eszközök, és nem utolsósorban felkészült környezeti nevelőink jelentik a garanciát arra, hogy aki a programokon részt vesz, hasznos ismeretekkel és sok új élménnyel gazdagodik.

A résztvevők az erdők, mezők és vizek különleges állataival, az évszakok jellegzetességeivel, az időjárással, a természetben való tájékozódás fortélyaival ismerkedhetnek meg.

Az óvodásoknak szóló programok tematikái: tavaszi ébredés a Mecsekben, a Mecsek élővilága nyáron, az ősz: a téli álmra felkészülés időszaka, a tél és a téli álm, téli madárgondozás, az erdő emlései. Az általános iskolások részére összeállított „Mecseki felfedezések”, „Mecseki állatvilág”, valamint „Vízvilága” elnevezésű programok mindegyike 3-3 modulot tartalmaz, modulonként négyféle foglalkozással. Az érdeklődők így összesen 36-féle minősített környezeti nevelési program közül választhatnak. A programok az oktatótermi foglalkozások mellett szinte minden esetben kiegészülnek a Pintér-kert Arborétumban tett sétával, valamint aktív megfigyelésekkel, kutatásokkal, vizsgálódásokkal.

A Tettye Oktatási Központban 2023. szeptemberétől újraindult a **Duna-Dráva Nemzeti Park Klub** közkedvelt előadásorozata. A közérthető stílusú, sok képpel illusztrált ismeretterjesztő előadásokra minden korosztályt szeretettel várunk!

Két kiállítás nyílik a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, valamint a Harsány-hegyi Csata Emlékbizottság tisztelettel meghív minden kedves érdeklődőt a 2024. március 14-én 17.00 órai kezdettel megrendezésre kerülő, „**A Harsány-hegyi csata**” és „**A magyar és az oszmán hadsereg a mohácsi csatában**” című időszaki kiállítások megnyitójára.

A kiállítást megnyitja: Dr. Hargitai János miniszteri biztos, országgyűlési képviselő. Előadást tart: Dr. Polgár Balázs (PhD), a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum munkatársa: „Az 1687. évi Harsány-hegyi csata – háború, régészet és kulturális örökségvédelem” címmel. Közreműködik az Apró Paták LSE Hagyományörző Egyesület. A rendezvényen a részvétel ingyenes!

Közeleg a turisztikai főszezon bemutatóhelyeinken

Március 2-től hétfőként is nyitva tart a Pintér-kert Arborétum

Az Arborétum névadója az alapító Pintér János (1879-1933) pécsi banktisztviselő, aki a népszerű kirándulóhely, a Tettye közvetlen szomszédságában álló villaépülete környezetében az 1920-as évek közepén fogott a növénytelepítési munkálatokba. Szentimentális tájképi kertet hozott létre, amelyben a főként örökzöld növények mellett mesterséges várrom, fa pavilon, két vízmedence, valamint több szobor is megtalálható.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelye

2024. március 2-től szombat-vasárnap, valamint ünnepnapokon is tárt kapukkal várja a látogatókat, 10.00-18.00 között. információ: <https://ddnp.hu/pinter-kert>

Az Abaligeti-barlang és a Denevérmúzeum március 15-től hosszabb nyitvatartással várja a látogatókat

A Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet kiemelkedő jelentőségű bemutatóhelye az **Abaligeti-barlang**. 466 méter hosszú, kiépített főága gyalogosan, utcai ruhában kényelmesen végigjárható. Fő látványosságait a cseppkőképződmények, valamint a barlangi patakok jelentik. A barlang közelében helyezkedik el az országosan is egyedülálló **Denevérmúzeum**. Modern, informatikai eszközöket is bőségesen alkalmazó kiállítása a denevérek titokzatos világának megismerését segítik, valamint rávilágítanak arra, hogy a denevérek hasznosak, és az irodalmi, filmes alkotásokkal ellentétben az emberre teljesen veszélytelenek.

Nyitva tartás március 15-től naponta 9.00-18.00 között, a barlangban az utolsó vezetés 17.00-kor indul.

Információk: <https://ddnp.hu/abaliget> és <https://ddnp.hu/denevermuzeum>

Március 16-tól ismét látogatható a Tettyei Mésztufa-barlang

A téli időszakban a hivatalos rend szerint a barlang zárva tart, a „pihenőidőszak” azonban hamarosan véget ér, március közepétől ismét kinyitja kapuját a pécsi Tettyén található különleges látványosság!

A barlangban látványos installációk és animációk mutatják be a barlang természeti adottságait, a mésztufa keletkezésének folyamatát. A látogatók helytörténeti és kultúrtörténeti ismereteket szerezhetnek, megtudhatják, hogy milyen fontos szerepe volt és van a víznek, amely létrehozta a barlangot, ellátta a várost ivóvízzel, meghajtotta a Tettye-völgybe települt malmok kerekeit. Az időutazás végén levetített filmmel a közelmúltba, majd a jelenbe érünk. Felvázoljuk a lehetséges jövőt, melynek fontos eleme a környezettudatosság, illetve az épített környezetünkkel kapcsolatos felelős magatartás.

A barlang keddtől vasárnapig naponta 10.00-18.00 óra között tart nyitva, minden egész órában induló, élményt adó idegenvezetés keretében tekinthető meg. Az utolsó vezetés 17.00-kor indul.

Információk: <https://ddnp.hu/barlangpecs>

Márciusi programajánló

Március 1., péntek: Idegenvezetés a Pintér-kert Arborétumban

A minden hónap első péntekjén megtartott garantált program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a közel száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, dísfák világába. A program részét képezi a kert középső részén elhelyezkedő Mecsek Kiállítás megtekintése is, amelyben a résztvevők egy audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról.

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 1 óra.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Március 1., péntek, 14.00: Fotós túra az Abaligeti-barlangban

A programon fotós szakvezető segítségével lesz lehetőség a cseppkövekben gazdag barlang képződményeinek fényképezésére. Amatőr és profi fotósokat egyaránt várunk!

A program időtartama: 2 óra. Maximális létszám: 10 fő. Részvételi díj: a barlangi belépő ára.

Előzetes jelentkezés szükséges: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu.

Március 2.: szombat, 10.00: Barangolás a Denevér tanösvényen

A programon az Abaligeti-barlang felett húzódó Denevér tanösvényen teszünk egy felszíni túrát, ahol megismerkedünk a mészkőterületekre jellemző formakincsrel, valamint a területen előforduló állat- és növényvilággal, természeti értékekkel.

A program időtartama 1,5 óra, a túra hossza 2-3 km. Ingyenes program.

Előzetes jelentkezés szükséges: 70/374-0295

Március 5., kedd.: DDNP Klub – Gáborik Ákos-Parrag Tibor: Természetvédelem és/vagy állatvédelem

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság népszerű előadás-sorozata a DDNP Klub. Az ingyenes előadások résztvevői sok érdekes titkot hallhatnak növény- és állatfajokról, betekintést nyerhetnek az igazgatóságon folyó természetvédelmi szakmai munkálatokba, Dél-Dunántúl természeti és kulturális értékeibe.

Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs). Időpont: 17.00 óra. Ingyenes program.

Március 8., péntek, 14.00: Tematikus barlangtúra az Abaligeti-barlangban - földrajz

Az izgalmas program résztvevői megismerkedhetnek a barlang különleges természeti képződményeivel és a cseppkövek növekedésének folyamatával.

A programra 12 éven felülieket várunk. Maximális létszám: 20 fő.

Részvételi díj: a barlangi belépő ára. Előzetes jelentkezés szükséges: 72/498-766.

Március 9., szombat, 10.00: Tőzike túra Hosszúvízen

A túrán Hosszúvízről északra indulunk, a gyótai halastavakhoz. A Boronka-völgy üde gyertyános tölgyeseiben ilyenkor a védett lágyszárúak mellett megcsodálhatjuk egy védett cserje, a farkasboroszlán virágait is. Visszafelé tavaszi tőzike szőnyeg borította égeresek mellett vezet utunk.

Helyszín: Hosszúvíz, temető parkoló. Túra hossza: 7 km, időtartama: 3-4 óra.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Március 9., szombat, 14.00: Barlangi biológiaóra az Abaligeti-barlangban

Az izgalmas program résztvevői megismerkedhetnek a barlang különleges élővilágával.

Maximális létszám: 20 fő. Részvételi díj: a barlangi belépő ára.

Előzetes jelentkezés szükséges: 72/498-766.

Március 10., vasárnap, 15.00: Megélni a sötétséget – különleges barlangtúra

Az izgalmas program résztvevői saját fejlámpájuk fényénél járhatják be az Abaligeti-barlangot, és megtapasztalhatják a teljes koromsötétséget is.

A programra 18 éven felülieket várunk. Maximális létszám: 10 fő. Részvételi díj: a barlangi belépő ára.

Előzetes jelentkezés szükséges: 72/498-766.

Március 13., szerda, 10.00: Beporzók napja

Az elsősorban gyerekeknek szóló programon megismerkedhetnek az érdeklődők a rovarok által végzett beporzási munka fontosságával, a méhek szerepével és a méhek által készített termékek egészségre gyakorolt hatásaival.

A programra előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383. Részvételi díj: 700 Ft/fő.

Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont (Szaporca). Időpont: 10.00 óra. A program időtartama: 60 perc.

Március 19., kedd, 10.00: Kis barlangász

Interaktív előadás és közetsimogató a Tettye Oktatási Központban.

A bemutatón megismerhetők a barlangok fajtái, kialakulásuk mechanizmusa és bemutatásra kerülnek a Mecsek csodás formakincsei is.

Részvételi díj: 600 Ft/fő. Előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383

Március 22., péntek, 10.00: A víz világnapja

A jeles nap alkalmából a Duna-Dráva Nemzeti Park kiemelt természetvédelmi jelentőségű vizes élőhelyei kerülnek a középpontba, megtudhatjuk, hogy milyen nélkülözhetetlen szerepe van a víznek az életünkben, valamint egy vízminőség vizsgálatra is sor kerül.

A programra előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín: Ős-Dráva

Látogatóközpont (Szaporca). A program időtartama: 60 perc. Részvételi díj: 700 Ft/fő.

Március 23., szombat, 10.00: Kerékpártúra a kockásliliomokig

A Duna bal partján lévő Karapancsára, egy kerékpártúrára invitáljuk az aktív kikapcsolódás kedvelőit. A túra célállomása a kora tavasz egyik ritka virága, az erdő szélén nyíló kockásliliom. A védett kockásliliom mellett a Béda-Karapancsa Tájegység árterén előforduló tavaszi virágok is megcsodálhatók.

Utazás: egyénileg, saját kerékpárral. Helyszín: Mohácsi-szigeti révátkeelő parkolója – Újmohács.

Időpont: 10.00 óra (Mohács felől érkezőknek: 9:30 kompjárat).

Program időtartama: 2-3 óra. Részvételi díj: 1000 Ft/fő. Az ár nem tartalmazza a révátkeelés díját!

Március 23., szombat, 10.00, 12.00: A denevérek világa – tárlatvezetés a Denevérmúzeumban

A program résztvevői érdekes tárlatvezetés keretében ismerkedhetnek meg a denevérek különleges világával. *Maximális létszám: 25 fő. Ingyenes program. Előzetes jelentkezés szükséges: 70/374-0295.*

Március 23., szombat, 10.00 óra: A Karszt-barlang-kutatás időszak kiállítás bemutatása

A barlangok világa és a barlangkutatás részletei a nagyközönség előtt inkább rejtve vannak. Az úgynevezett barlangjárás vagy a „negatív alpinizmus”, ott kezdődik mikor a kiépített barlangi utakat elhagyjuk és követjük a víz által kivájt kanyargós járatokat. Rónaki László barlangkutató hagyatéka 2021-ben került a Janus Pannonius Múzeum Természettudományi Osztály gyűjteményébe. Ez az anyag kínálta az alapot a kiállításához, valamint a barlangok természetvédelmi jelentősége. A kiállítást bemutatja: Kraft János geológus.

Helyszín: Janus Pannonius Múzeum – Természettudományi Múzeum.

Részvételi díj: Teljes árú: 1000 Ft/fő, kedvezményes: 500 Ft/fő; Program időtartama: 1,5 óra

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! E-mail: termtud@jpm.hu

A Janus Pannonius Múzeum rendezvénye, a Barlangok Hónapja eseménysorozathoz kapcsolódóan.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas